

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118400538
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6118400538.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudkýň JUDr. Andrey Dudásovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej, v spore žalobkyne: C. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. X, F., zast. splnomocnencom: WEBBER LEGAL, s.r.o., IČO : 50 680 552, so sídlom Na rozhladke 2, Bratislava, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zast. splnomocnencom: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., IČO : 47 234 679, so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, o zaplataenie 3.212 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 21. novembra 2019, č.k. 21Csp/20/2019-117, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie uložil výrokom I. žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 212,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 212,00 eur za obdobie od 19.12.2018 do zaplataenia, do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil ustanovením § 1 ods. 1, § 2 písm. g), h) i), 7 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. j), § 11 ods. 1 písm. d) a b), § 11 ods. 2, § 19 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoSÚ), § 39, § 451 ods. 1,2, § 458 ods. 1, § 517 ods. 2, § 788 ods. 1,2, § 791 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

3. Vecne súd prvej inštancie dôvodil, že žalobkyňa sa domáhala od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3212 eur spolu príslušenstvom, ktoré mal získať na jej úkor prijatím súm zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA 13/005404, ktoré mu nepatrili. Poukázala na to, že predmetná úverová zmluva je neplatná, nakoľko jej podstatná náležitosť - dohoda o úrokoch, je v rozpore s dobrými mravmi, predmetný úver je bezpoplatkový a bezúročný, nakoľko v zmluve je nesprávne uvedená RPMN, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, doba trvania zmluvy, ďalej výška, počet a termíny splátok v členení na istinu, úroky a iné poplatky. Žalobkyňa uviedla, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, hrubo porušil ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 a nesplnil si povinnosť posudzovať schopnosť žalobkyne splácať úver. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, z jeho strany nemohlo

prísť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby od žalobkyne na základe platne uzavretej zmluvy, úverová zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. a výška odplaty je primeraná. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že strany uzavreli dňa 04.11.2013 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 6500,- eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 21,364123%, výške mesačnej splátky 210,35 eur, splatnosti prvej splátky 02.12.2013 a každej ďalšej do 2. dňa v kalendárnom mesiaci, počtom splátok 60, konečnou splatnosťou úveru 02.11.2018, RPMN 26,05%, priemernou RPMN 11,87%, celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 10878,30 eur, celkovými nákladmi spotrebiteľa 4378,30 eur, výškou celkových nákladov nezahrnutých do výpočtu RPMN 2005 eur, poplatkom za asistenčné služby Ideal asistence Basic vo výške 84 eur a zľavou na poskytnuté služby vo výške 84 eur. Predmetom financovania podľa zmluvy o úvere bolo motorové vozidlo a v bode 7 zmluvy bolo uzavreté Havarijné poistenie zmluvy u poisťovne KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s.. Súčasne so zmluvou o úvere uzavrela dňa 04.11.2013 žalobkyňa so žalovaným zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, na základe ktorej žalobkyňa dočasne a bezodplatne previedla svoje vlastnícke právo k predmetu financovania na veriteľa. Súd prvej inštancie posúdil predmetnú zmluvu ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv predpisom lex specialis.

4. Súd konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný si nespĺnil povinnosť posudzovať schopnosť žalobkyne splácať predmetný úver (uvedené skutkové tvrdenie žalobkyne nebolo žalovaným popreté, preto ho súd s poukazom na ust. § 151 ods. 1 považoval za nesporné) a táto skutočnosť nevyplýva ani zo zmluvy. Žalovaným nebolo tvrdené a teda ani hodnoverne preukázané, že by bol skúmal pomery žalobkyne pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, ktoré bol povinný skúmať podľa § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ, neuviedol z akých údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalobkyne vychádzal pri posudzovaní schopnosti splácať úver žalobkyňou a neuviedol, ani kedy a akým spôsobom nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Súd teda dospel k záveru, že žalovaný si pred uzatvorením zmluvy nespĺnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch t.j. posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Na základe toho súd konštatoval, že žalobca hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver neposudzoval vôbec, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Súd prvej inštancie zistil i ďalšie nedostatky úverovej zmluvy, medzi ktoré patrí aj nesprávne uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom. Hoci podmienka poistenia je uvedená ako dobrovoľná, poistenie nebolo individuálne dojednané, bolo totiž dodávateľom vopred stanovené a spotrebiteľ nemal na výber, či poistenie uzavrie alebo nie, nemal žiadnu možnosť prejaviť dobrovoľnosť a teda vyjadriť nesúhlas v časti poistného, nakoľko mesačné poistné vo výške 33,42,- eur už bolo započítané v mesačnej splátke. Ďalej nakoľko z bodu 3.3. zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva vyplývala povinnosť žalobkyne zapísať dočasné vlastnícke právo žalovaného k predmetu financovania v evidencii motorových vozidiel na vlastné náklady, bolo nevyhnutné, aby takýto náklad vo výške 33 eur, o ktorom bolo zrejmé, že ho spotrebiteľ bude musieť vynaložiť už pri uzavieraní zmluvy, zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom. Tieto sumy pri výpočte celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, neboli žalovaným zohľadnené a nie je preto splnená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Nesprávne je uvedená aj hodnota RPMN, kde poskytovateľ úveru uviedol hodnotu 26,05 %, pričom však za použitia vzorca uvedeného v zákone podľa zmluvy vychádza hodnota 37,80 %, t.j. veriteľ uviedol RPMN v neprospech spotrebiteľa, pretože opomenul do RPMN započítať náklady spojené s poistením hoci na uvedené bol podľa § 2 písm. g), resp. § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. povinný. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je navyše v časti dojednaného úroku 21,364123 % neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a v zmluve o úvere potom absentuje aj údaj o úrokovej sadzbe. Napokon absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) a to doba trvania zmluvy, hoci v predmetnej zmluve je uvedený správne termín konečnej splatnosti t.j. 02.11.2018. Doba trvania zmluvy musí byť uvedená v jednotkách času, bez toho aby spotrebiteľ musel vykonávať akékoľvek výpočty na to, aby sa k tejto zákonom vyžadovanej náležitosti dopracoval.

5. Súd prvej inštancie uzavrel, že nakoľko zmluva o úvere je bezpoplatková a bezúročná, pričom v konaní bolo preukázané, že žalovaný poskytol žalobkyňi sumu 6500 eur a žalobkyňa mu plnila celkovo 9712 eur, je zrejmé, že plnila žalovanému bez právneho dôvodu o 3212 eur viac, preto súd považoval žalobkyňou uplatnený nárok na istinu v celom rozsahu za dôvodný. Žalovaný sa dňom 19.12.2018

dostal do omeškania zo zaplatením sumy 3212 eur a žalobkyni vznikol od tohto dňa preto nárok aj na zákonné úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3212 eur, vo zvyšnej časti úrokov z omeškania uplatnených žalobkyňou odo dňa vykonania jednotlivých splátok, ktorými plnila žalovanému sumu prevyšujúcu 6500 eur, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 a CSP a plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške náhrady súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný v časti uloženia povinnosti zaplatiť dlžnú sumu a v časti nároku na náhradu trov konania. Dôvodil, že mu nie je zrejmé, na základe akého dôkazu prvoinštančný súd vyhodnotil, že žalovaný neskúmal bonitu klienta pred uzatvorením úverovej zmluvy. Odvolateľ poukázal na matričný list v zmysle časti 9. úverovej zmluvy, na § 7 ods. 1 ZSÚ, na rozsudok Najvyššieho správneho súdu č.j. 1 As 30/2015-39 z 1. apríla 2015. Vzhľadom na náklady procesu a všeobecne známu problematickú vymožitelnosť podobných pohľadávok je nepochybné, že žalovaný bol motivovaný na dôkladné posudzovanie schopnosti splácať poskytnutý úver nielen ustanoveniami právnych predpisov, ale aj úplne zjavnými ekonomickými faktormi. Svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa napĺňa dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, čiže credit scoringu, ktoré zisťuje oddelenie úverových rizík. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity klienta minimalizuje žalovaný kontrolou klienta v externých registroch SOLUS a NRKI. V období uzatvorenia žalovanej úverovej zmluvy žalovaný nemal súhlas zo Sociálnej poisťovne na overovanie klientmi uvádzaných informácií pri uzatváraní zmluvy. Žalobkyňa v čase uzatvárania úverovej zmluvy pracovala ako živnostník - kadernička vo vlastnom kaderníctve, čo vyplýva zo živnostenského listu. Vzhľadom na čl. 8 a body 26 a 28 smernice EÚ 2008/48/ES zo dňa 23.4.2008 a rozsudok štvrtej komory Súdneho dvora z 18.12.2014 vo veci C-449/13, CA Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkaus miera preverenia zodpovedá čiastke, a teda žalovaný postupoval v danej veci s odbornou starostlivosťou. Ustanovenie § 7 ods. 1 ZSÚ neupravuje spôsob, akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje sa len na odbornú starostlivosť. Žalovaný sa na pojednávaní zo dňa 21.11.2019 nezúčastnil, svoju neúčast' ospravedlnil, takže sa nemohol vyjadriť k tvrdeniu žalobcu, ktoré na pojednávaní ohľadne skúmania bonity prezentoval.

7. K celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom dal odvolateľ do pozornosti § 2 písm. h), g) zákona č. 129/2010 Z.z.. Klient je pri uzatváraní úverovej zmluvy dopytovaný okrem požadovanej výšky úveru a výšky splátok aj ohľadne možnosti uzatvorenia havarijného poistenia a je len na slobodnom rozhodnutí samotného klienta, či sa pre havarijné poistenie rozhodne alebo nie. Ako dôkaz o dobrovoľnosti havarijného poistenia predkladá odvolateľ úverovú zmluvu uzatvorenú s iným klientom, v prípade ktorej si klient poistenie nezvolil, preto je v políčku týkajúcom sa poistenia zachovaná predtlač, ale s nevyplnenými údajmi. Dojednané havarijné poistné preto v zmysle uvedenej úpravy podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2020 Z.z. nebolo potrebné započítať do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a uvedený postup bol v súlade so zákonným znením. Úverová zmluva bola ukončená škodovou udalosťou so záverom totálna škoda, pričom klientke bolo vyplatené na základe havarijného poistenia plnenie vo výške 2.757,92 eur. Vzhľadom na správnosť výšky uvedenej celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom považoval aj hodnotu RPMN za vypočítanú správne a s korektnými vstupnými údajmi. Pokiaľ ide o výšku úrokov, nie je sporné, že úroky za poskytnutie úveru sú vo svojej podstate cenou za poskytnutie peňazí a samotný nepomer plnení na konštatovanie neplatnosti nepostačuje. Poukázal na § 39a, § 49 OZ a na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30 Cdo 1776/2007. Súd porovnával úrokové sadzby žalovaného ako nebankovej spoločnosti s bankami, čo nepovažoval žalovaný za správne a korektné. V predmetnej úverovej zmluve úroková sadzba nedosahuje ani 2-násobok priemeru úrokových sadzieb bánk, preto nie je dôvodné vyhodnotiť ju za v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ ide o dobu trvania zmluvy, táto je v úverovej zmluve uvedená pod položkou v bode 4, počet splátok 60 a tiež je stanovený presný dátum prvej splátky 2.12.2013 aj termín konečnej splatnosti 2.11.2018. Žalobkyňa mala teda presne vymedzenú dobu trvania zmluvy a tiež termín konečnej splatnosti. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne, aby ho zmenil a žalobu zamietol.

8. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považovala závery súdu prvej inštancie za správne a to tak záver súdu o nesplnení povinnosti žalovaného posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, ako aj jeho záver o tom, že celková čiastka spotrebiteľského úveru a RPMN je v zmluve

vyjadrená nesprávne a to v neprospech spotrebiteľa, rovnako správne súd dospel k záveru, že chýba uvedenie doby trvania zmluvy a dohodnutá úroková sadzba je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázala na to, že prostriedky procesnej obrany, ktoré predkladá žalovaný až v odvolaní, sú neprípustné. To, že žalovaný sa pojednávania nezúčastnil, nič nemení na tejto skutočnosti, lebo sám dal súhlas na konanie v jeho neprítomnosti a preto musí znášať, aj v súlade s princípom hospodárnosti konania, prípadné negatívne následky svojej dobrovoľne zvolenej neprítomnosti. Navyše, žalobkyňa predniesla skutkové tvrdenia o tom, že žalovaný hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. už v žalobe. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil a priznal jej nárok na náhradu odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné, pretože rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 21Csp/20/2019 bolo vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.212 eur s príslušenstvom. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v jeho výroku I., ktorým vyhovel žalobe v časti o zaplatenie sumy 3 212 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 212 eur za obdobie od 19.12.2018 do zaplatenia ako aj v závislom výroku III. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

11. S prihliadnutím na obsah podaného odvolania, predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a či rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

12. Podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na dostatočne presvedčivé odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom k odvolacej argumentácii žalovaného k dôvodom obsiahnutým už v napadnutom rozhodnutí odvolací súd dopĺňa iba nasledovné:

14. Nároky uplatnené žalobkyňou mali základ vo vzťahu založenom zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzavretou podľa zákona č. 129/2010 Z.z. medzi stranami sporu dňa 04.11.2013. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu uzavretia zmluvy obsahuje jasne a určito definované povinnosti veriteľa pri uzavieraní zmluvy a povinné náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, vrátane následkov spojených s nedodržaním tam ustanovených povinností veriteľa.

15. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že zmluva o úvere zo dňa 04.11.2013 je bezpoplatková a bezúročná z dôvodu, že žalovaný pri jej uzavieraní hrubo porušil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobkyne ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tiež z dôvodu nesprávneho uvedenia RPMN v neprospech spotrebiteľa, neuvedenia úrokovej sadzby úveru, nesprávneho uvedenia celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a neuvedenia doby trvania zmluvy.

16. Žalovaný v odvolaní namietal nesprávnosť záveru súdu, že ako veriteľ pred uzatvorením úverovej zmluvy neskúmal u žalobkyne bonitu. Uviedol, že mu nie je zrejme, na základe akého dôkazu k

tomu súd dospel, pričom poukázal na matričný list v zmysle časti 9. úverovej zmluvy a zdôraznil, že práve naopak, bol výrazne motivovaný, vzhľadom na všeobecne známu problematickú vymožitelnosť podobných pohľadávok, dôkladne posudzovať schopnosť splácať poskytnutý úver a urobil to dôsledným zisťovaním kreditného skóre žalobkyne, ktoré realizuje oddelenie úverových rizík a kontrolou klienta v externých registroch SOLUS a NRKI, teda postupoval v danej veci s odbornou starostlivosťou.

17. Uvedená odvolacia námietka nie je dôvodná.

18. Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytli úvery alebo iné služby už skôr. Právna úprava skúmania bonity spotrebiteľa je obsiahnutá v ZoSÚ, kde ustanovenie § 7 ods. 1 zakotvuje povinnosť veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Ustanovenie § 7 ods. 2 ZoSÚ ďalej špecifikuje len to, že veriteľ je oprávnený žiadať údaje od spotrebiteľa a využívať údaje z databázy. Porušenie tejto povinnosti je v § 11 ods. 2 ZoSÚ sankcionované tým, že ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Veriteľ má teda zákonnú povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz (por. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33 Cdo 2178/2018-77 zo dňa 25.7.2018).

19. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že žalovaný ako veriteľ pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonal s odbornou starostlivosťou, hrubo porušil ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ zákona č. 129/2010 a nesplnil si povinnosť posudzovať schopnosť žalobkyne splácať úver. Žalovaný jej tvrdenie nepoprel a neponúkol žiadny dôkaz na preukázanie opaku. Civilné sporové konanie sa riadi zásadou formálnej pravdy, t.j. súd vychádza len z tých skutočností, ktoré strany sporu v konaní tvrdili. Pokiaľ strana sporu účinne nepoprie skutkové tvrdenia uvádzané druhou stranou sporu, má to za následok, že tieto skutkové tvrdenia sa budú považovať za nesporné. V danej veci žalovaný vyššie uvedené skutkové tvrdenia žalobkyne nepoprel, preto sa aplikuje zákonná domnienka o nespornosti žalobcových skutkových tvrdení v zmysle § 151 ods. 1 CSP. Ak sú skutkové tvrdenia strán nesporné, súd o nich ďalej nevykonáva dokazovanie, pretože nesporné skutočnosti sa v procese, v ktorom sa uplatňuje princíp formálnej pravdy, nedokazujú. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojuje ako zistený skutkový stav a vychádza z nich pri svojom rozhodnutí.

20. V civilnom sporovom konaní sa aplikuje zásada koncentrácie konania. Z materiálneho hľadiska zákonná koncentrácia konania znamená, že vyhlásenie dokazovania za skončené pred súdom prvej inštancie predstavuje moment v dokazovaní, po ktorom už na účely ďalšieho, čiže odvolacieho konania nebudú v zásade nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany prípustné (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/72/2019 zo dňa 29.04.2020) Právo novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie koncipované ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neboli stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie (por. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obo/9/2019 zo dňa 6.11.2019).

21. V prejednávanej veci žalobkyňa predniesla skutkové tvrdenia o tom, že žalovaný hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ už v žalobe zo dňa 14.12.2018, avšak žalovaný netvrdil a nepreukázal skúmanie bonity ani v podanom odpore proti platobnému rozkazu, ani v písomnom vyjadrení zo dňa 19.11.2019 a ani neskôr počas konania pred súdom prvej inštancie. Žalovaný bol tiež riadne predvolaný na termín pojednávania, na predvolanie reagoval ospravedlnením a súhlasil s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní žalobkyňa opäť argumentovala, že žalovaný

ako veriteľ pri poskytovaní úveru žalobkyni nekonal s odbornou starostlivosťou a hrubo porušil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, a žalovaný (ktorý z vlastného rozhodnutia nevyužil právo byť prítomný na pojednávaní) toto nerozporoval. Súd napokon vo veci vyhlásil uznesenie o ukončení dokazovania a vo veci rozhodol. Pokiaľ potom žalovaný až v odvolacom konaní začal popierať tvrdenie žalobkyne o porušení ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ a predkladať listinné dôkazy (matričný list klienta, živnostenský list a internú komunikáciu), nemohol odvolací súd na uvedenú argumentáciu a dôkazy prihliadnúť, nakoľko uvedené dôkazy neboli predložené do vyhlásenia dokazovania za skončené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je prípustná len za splnenia zákonom ustanovených podmienok v zmysle § 366 CSP, pričom odvolateľ ani netvrdil (a už vôbec nepreukázal), že nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádza až teraz, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Keďže uvedený predpoklad splnený nebol, na nové skutočnosti a dôkazy nemohol odvolací súd prihliadnúť.

22. Záver súdu prvej inštancie o hrubom porušení povinnosti žalovaného podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ teda treba považovať za správny, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúčinný a bez poplatkov a žalobkyňa ako dlžníka bola preto povinná z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uhradiť žalovanému ako veriteľovi len sumu skutočne poskytnutého úveru. Keďže zaplatila viac, má nárok voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia, vzniknutého preplatením úveru, ako správne uzavrel prvoinštančný súd.

23. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného považoval odvolací súd pre rozhodnutie vo veci za nepodstatné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať, nakoľko by nezvrátili rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ je totiž predmetný úver bezúčinný a bez poplatkov z dôvodu vyššie uvádzaného nesplnenia povinnosti žalovaným, je potom irelevantné, či v zmluve absentujú náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 ZoSÚ.

24. Aj podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (por. rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. II ÚS 251/04, sp. zn. III ÚS 209/04, sp. zn. II ÚS 200/09).

25. Keďže odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnúť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. ako vecne správne podľa § 387 ods. 2 CSP potvrdila tiež potvrdil aj vecne správny výrok III. o náhrade trov prvoinštančného konania.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 a § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

27. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).